

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
REGISTRATUL
Nr. 51/3410/13.06.2013

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia economică, industrii și servicii
Nr. XX/245/14.06.2013

Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital
Nr. XXII/ 57/1 /13.06.2013

CAMERA DEPUTAȚILOR

Comisia pentru industrii și servicii
Nr. 23/1213 /14.06.2013

Comisia pentru buget, finanțe și bănci
Nr. 22/125 /14.06.2013

BIROURILE PERMANENTE ALE SENATULUI ȘI CAMEREI DEPUTAȚILOR

Vă înaintăm, alăturat, raportul comun asupra Raportului de activitate al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pe anul 2012.

Președinte,
Senator Lucian ILIESCU

Președinte,

Senator Cosmin Vasile NICULA

Președinte,
Deputat Iulian IANCU

Președinte,

Deputat Gheorghe DRAGOMIR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia economică, industrii și servicii
Nr. XX/245/14.06.2013

Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital
Nr. XXII/ 57/14.06.2013

CAMERA DEPUTAȚILOR

Comisia pentru industrii și servicii
Nr. 23/1213 /14.06.2013

Comisia pentru buget, finanțe și bănci
Nr. 22/125 /14.06.2013

RAPORT COMUN asupra Raportului anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei pe anul 2012

Comisiile de specialitate din Senat și Camera Deputaților au fost sesizate de Birourile Permanente reunite în vederea dezbaterii Raportului anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei pe anul 2012.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei a transmis Parlamentului, în conformitate cu prevederile art.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr.13/2007 și Legii gazelor nr.351/2004, raportul său anual de activitate în vederea dezbaterii acestuia în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului.

Raportul anual cuprinde activitatea ANRE în anul 2012 și este structurat în zece capitole după cum urmează: statutul și rolul ANRE; evoluții ale piețelor de energie electrică și gaze naturale, prețuri și tarife; promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență; reglementarea accesului la rețea, licențe și autorizații; eficiență energetică; activitatea de control și răspuns la petiții; responsabilitatea actului de reglementare; cooperare, programe și comunicare; buget și surse de finanțare; direcții de acțiune în perspectivă.

Analizând raportul prezentat, Comisiile au constatat următoarele:

Cu privire la statut și rol: ANRE are ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor, precum și de a promova utilizarea la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie. Principalele atribuții conferite prin legislația primară sunt: emite, modifică sau retrage autorizații și licențe; emite reglementări tehnice și comerciale, asigură accesul și racordarea la rețelele de energie electrică și gaze naturale; emite și aprobă metodologii de stabilire a prețurilor și tarifelor, aprobă prețuri și tarife;

asigura monitorizarea funcționării piețelor de energie electrică și gaze naturale, promovează producerea de energie din surse regenerabile și cogenerare. Anul 2012 a fost marcat de două evenimente legislative cu acțiune directă asupra activității ANRE: Legea energiei electrice și gazelor naturale nr.123/2012 care aduce nou câteva elemente precum alegerea modelului de separare a operatorului de transport și sistem, operator de sistem independent, renunțarea la tarife reglementate pentru consumatorii finali și dezvoltarea piețelor concurențiale de energie electrică și gaze naturale, creșterea rolului ANRE în ceea ce privește protecția consumatorului și atribuții de investigare; Legea nr.160/2012 prin care se conferă ANRE statutul de autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, alături sub control parlamentar și finanțată integral din venituri proprii.

Cu privire la evoluțiile piețelor de energie electrică și gaze naturale, prețuri și tarife.

Energia electrică: Pe piața de energie electrică tranzațiile se desfășoară angro sau cu amănuntul. Piața angro (PAN) cuprinde totalitatea tranzațiilor desfășurate între participanți, cu excepția celor către consumatorii finali de energie electrică, care se desfășoară pe piața cu amănuntul (PAM). Modelul pieței angro de energie electrică este structurat în următoarele componente: **contracte bilaterale** (reglementate, negociate sau încheiate prin licitații pe piețele centralizate de contracte), **tranzacții încheiate pe piața pentru ziua următoare** (PZU) sau **pe piața intra-zilnică** (ID), în care participanții își ajustează poziția contractuală sau pentru a obține profit din diferența între prețurile de contract și prețul spot, **piața de echilibrare** (PE), care asigură acoperirea diferențelor dintre producția notificată și consumul prognozat. Pentru dezechilibrele înregistrate participanții își asumă responsabilitatea financiară. În aplicarea Legii energiei electrice și gazelor naturale nr.123/2012, ANRE a adoptat o serie de reglementări secundare, prin care să asigure funcționarea pieței de energie electrică și prin care se realizează următoarele: - instituirea unor reguli pe piața de echilibrare aplicabile producției de energie electrică ce beneficiază de sisteme de promovare, cu privire la preluarea în rețea a energiei electrice din surse regenerabile de energie; - instituirea unor prevederi privind prețurile minime de ofertare pe piața de echilibrare; - reglementarea posibilității pentru E-SRE de a modifica notificările fizice cu minim o oră înaintea intervalului de dispecerizare implicat, ceea ce permite ca, în cazul în care este necesar, scăderea producției să se facă prin reducerea puterii tuturor tipurilor de unități de producere în ordinea următoare: unitățile termo, până la minimul tehnic sau oprire; producția suplimentară celei notificate de către unitățile eoliene și solare; producția unităților E-SRE de tipul: hidro, hidro fără hidrolicitate ridicată, biomasă, geotermal etc.; producția unităților E-SRE de tipul: eolian, solar, hidro hidrolicitate ridicată, cogenerare de înaltă eficiență, nuclear; - reglementarea cadnului organizat de contractare a energiei electrice pentru clienții finali mari. Referitor la structura sectorului de producere a energiei electrice, cantitatea totală de energie electrică livrată în rețele, în anul 2012, de producători a fost de 53.793 TWh, din care, cea livrată în rețele de producători definiți de unități dispecerizabile a totalizat 52.107 TWh. Structura energiei electrice livrate de producători calculată pe tipuri de resurse convenționale și neconvenționale în anul 2012 este: hidro 22,2%; gazos 14,3%; lichid 0,6%; solid 37,6%; nuclear 19,6%; eolian 5,3%; alte surse regenerabile 0,4%. Din comparația cu datele anului 2011 s-a constatat o scădere cu 6 % a cantității totale anuale de energie electrică produsă. Referitor la prețurile și tarifele reglementate în anul 2012 pentru consumatorii finali care nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate, acestea au înregistrat o creștere cu 5% începând cu data de 1 iulie 2012. Cenușa privind eliminarea prețurilor reglementate pentru consumatorii noncasnici și casnici în sectorul energiei electrice se regăsește și în cadrul Memorandumului de înțelegere semnat cu Comisia Europeană și în Scrisorile de înțelegere semnate cu Fondul Monetar Internațional, parte integrantă a Acordului de înțelegere de tip Preventiv semnat cu FMI și Comisia Europeană. A fost propusă o abordare graduală a procesului, acesta urmând să se desfășoare în perioada 2012/2013 - 2017/2018.

Gazele naturale: În susținerea funcționării și dezvoltării pieței de gaze naturale, ANRE a adoptat legislație secundară privind următoarele aspecte: aprobarea nivelului stocului minim de gaze naturale pentru ciclul de înmagazinare 2012-2013; valorificarea cantităților de gaze naturale pe piața internă și măsuri pentru înlăturarea disciplinei; aprobarea metodologiei de aprobare a prețurilor și tarifelor reglementate. Potrivit raportului, consumul de gaze naturale s-a menținut relativ constant în ultimii ani, la nivelul de 13-14 miliarde mc, cu o scădere de aproximativ 4% în anul 2012 față de anul 2011, pe fondul unei ușoare scăderi a consumului clienților finali. Distribuția consumului pe cele două mari categorii, casnic și

noncasnic, precum și pe subcategoriile de clienți noncasnici s-a menținut, de asemenea, constantă în ultimii ani. În anul 2012, consumul total de gaze naturale a fost de 144.650.532.208 MWh, din care 114.780.176.953 MWh a reprezentat consumul noncasnic (79,35%) și 29.870.355.255 MWh a reprezentat consumul casnic (20,65%). În anul 2012, numărul total de clienți finali de gaze naturale a fost de 3.200.887 din care 180.819 clienți noncasnici (5,65%) și 3.020.068 clienți casnici (94,35%). Consumul este acoperit din producție internă și din import. Producția internă a gazelor naturale din România a crescut constant pe 35.182.460.908 MWh. Numărul de participanți pe piața gazelor naturale din România a crescut constant pe măsură ce piața a fost liberalizată, mai ales în sectorul distribuției și furnizării de gaze naturale, cuprinzând, în anul 2012: un operator al Sistemului Național de Transport - SNTGN Transgaz S.A. Medias; 6 producători: Romgaz, OMV Petrom, Amromco Energy, Rafines Energy, Lotus Petro, Fortij Sonde; 2 operatori de înmagazinare: Romgaz, Depomures; 41 de operatori de distribuție - cei mai mari fiind Distrigaz Sud Rețele SRL și E.ON Gaz Distribuție S.A. 41 de furnizori care activează pe piața reglementată de gaze naturale; 45 de furnizori care activează pe piața concurențială de gaze naturale. Producția internă de gaze naturale în anul 2012, ce a intrat în consum, a reprezentat 75,68% din totalul surselor. Primii doi producători (Romgaz și OMV Petrom) au acoperit 97,46% din această sursă. Importul ce a intrat în consum în 2012, import curent și extras din înmagazinare a reprezentat diferența, respectiv 24,32%. Primii trei importatori - furnizori interni - au realizat împreună 44,71%. În anul 2012 ponderea cantităților consumate de clienții casnici din totalul consumului este de 22,71%, iar numărul acestor clienți reprezintă 94,35% din totalul clienților racordați la rețelele de gaze naturale. Astfel 5,65% din totalul clienților racordați la rețelele de gaze naturale (SNT+Sistemele de distribuție) reușesc să consume 77,29% din consumul total, aferent anului 2012.

Cu privire la promovarea energiei electrice din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență

Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie: Principalele direcții ale activității de reglementare în domeniul promovării energiei electrice produse din surse regenerabile de energie (E-SRE) pentru anul 2012 au fost următoarele: demararea procesului de notificare la Comisia Europeană a modificărilor aduse schemei de sprijin prin certificate verzi de *Legea nr 134/2012*

pentru aprobarea OUG nr 88/2011 privind modificarea și completarea Legii nr.220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producției energiei din surse regenerabile de energie; adaptarea cadrului de reglementare din domeniul promovării energiei electrice din surse regenerabile (E-SRE), în acord cu prevederile Legii nr 134/2012; urmărirea modului de funcționare a cadrului legislativ și de reglementare actual aferent promovării E-SRE și a comportamentului operatorilor economici implicați, în scopul evidențierii eventualelor disfuncționalități și îmbunătățirii cadrului de reglementare existent și a atingerii obiectivului asumat de România de 35% respectiv de 38% ponderea E-SRE în consumul național de energie electrică în anul 2015, respectiv anul 2020. A fost elaborată documentația de prenotificare a modificărilor aduse schemei de sprijin prin certificate verzi de *Legea 134/2012*, acestea fiind următoarele: introducerea obligației îndeplinirii trimestriale a cotei estimate de achiziție de CV de către furnizorii de energie electrică obligatei îndeplinirii trimestriale a cotei estimate de achiziție de CV de către furnizorii de energie electrică, respectiv monitorizarea îndeplinirii acestora; înființarea fondului de garanție al pieței de energie electrică, certificate verzi, constituit și administrat de către operatorii comercial ai pieței de energie electrică, instituirea obligației pentru furnizorii de energie electrică de a factura distinct la consumatorii finali contravaloarea certificatelor verzi, aferente cotei obligatorii; acreditarea temporară a beneficiarilor proiectelor de E-SRE cu putere electrică instalată mai mare de 125 MW și a producătorilor licențiați care dețin centrale electrice cu putere electrică instalată mai mare de 125 MW pentru a beneficia de CV pentru o perioadă de 24 de luni de la data acreditării, dacă la data intrării în vigoare a OUG nr. 88/2011 de modificare și completare a Legii nr. 220/2008 sunt beneficiarii unui contract de racordare cu operatorul de rețea relevant; schimbarea modului de calcul al reducerii numărului de CV pentru cazul cumului dintre sistemul de promovare prin CV și alte ajutoare de stat investiționale; exceptarea producătorilor care beneficiază de alte ajutoare și care au pus în funcțiune grupuri electrice pana la data de 01. 01.2013 de la regula reducerii numărului de CV pentru cumulu cu alte ajutoare investiționale; stabilirea unei date privind posibilitatea ajustării numărului de CV în cazul apariției supracompensării pentru una sau mai multe tehnologii, respectiv 01 ianuarie 2015, iar în cazul energiei fotovoltaice 01 ianuarie 2014; majorarea numărului de CV acordate pentru deseurile lemnoase, de la 2 CV la 3 CV pentru fiecare 1 MWh.

La sfârșitul anului 2012, puterea electrică instalată în centrale de producere a energiei electrice din surse regenerabile totaliza 2301 MW, din care 1794 MW în centrale electrice eoliene, 427 MW în centrale hidroelectrice cu puteri instalate de cel mult 10 MW, 26,5 MW în centrale electrice care utilizează biomasa, 2,4 MW în centrale electrice care utilizează gaz de fermentare a deșeurilor, respectiv 51 MW în centrale electrice fotovoltaice.

Modul de funcționare a pieței de certificate verzi pentru anul 2011 a fost prezentat în raportul de monitorizare a pieței de certificate verzi făcut public pe pagina de Internet a ANRE, în care sunt prezentate rezultatele obținute din funcționarea pieței de certificate verzi și indicatorii semnificativi necesari cuantificării performanțelor pieței de certificate verzi, a eficienței sistemului aplicat pentru promovarea E-SRE, a comportamentului participanților la această piață precum și a impactului economic și de mediu datorat schemei de promovare E-SRE.

Principalele direcții ale activității de reglementare în domeniul monitorizării energiei electrice produse din surse regenerabile de energie (E-SRE) pentru anul 2012 au fost următoarele: evaluarea funcționării corespunzătoare a sistemului de promovare prin certificate verzi și eficacitatea acestuia în îndeplinirea întinelor naționale stabilite prin lege privind ponderea E-SRE în consumul de energie electrică; evaluarea eficienței sistemului de promovare prin certificate verzi raportat la efortul financiar necesar; stabilirea dacă, în urma aplicării sistemului de promovare prin certificate verzi, activitatea de producere a E-SRE este supracompensată pentru a se permite reanalizarea schemei în vederea adaptării ei la condițiile reale; evaluarea funcționării pieței de certificate verzi în condiții de concurență și nediscriminare cu respectarea prevederilor legale în vigoare; să verifice încadrarea în bugetul schemei prognozată la momentul autorizării acesteia de către Comisia Europeană; să analizeze efectul suprapunerii sistemului de promovare prin CV cu alte mecanisme de susținere a producerii energiei electrice din surse regenerabile.

Din analiza cost-beneficiu cu actualizare efectuată la nivel agregat pentru fiecare categorie de tehnologie de producere a E-SRE cu luarea în considerare a indicatorilor rezultați din medierea costurilor și conform capacităților prognozate a fi puse în funcțiune, a rezultat la momentul efectuării analizei de supracompensare, realizată în semestrul I 2012, pentru anul 2011, că numărul de certificate verzi acordate ar fi trebuit să se modifice: pentru centrale hidro noi cu putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW: de la 3 CV/MWh la 2,61 iar pentru solar: de la 6 CV/MWh la 5.

Promovarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență: Principalele direcții ale activității de reglementare în domeniul promovării energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, pentru anul 2012, au fost următoarele: elaborarea de reglementări care să permită aplicarea schemei de promovare de tip bonus instituită prin HG nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă și implementată prin HG nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă; emiterea de avize pentru acreditarea preliminară/finală a proiectelor noi sau de reînnoiere ale centralelor de cogenerare; emiterea deciziilor lunare/anuale de aprobare a cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus; emiterea deciziilor anuale de aprobare a prețurilor reglementate și a bonusului individual pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență; elaborarea raportărilor privind rezultatele funcționării unităților de cogenerare în anul 2011 conform prevederilor din Anexa II din Directiva 2004/8/CE; monitorizarea aplicării schemei de sprijin de tip bonus și întocmirea de rapoarte trimestriale și anuale.

Eficiență energetică: În domeniul eficienței energetice și a promovării utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie, în 2012 ANRE a desfășurat activități specifice privind: aplicarea legislației actuale pentru promovarea eficienței energetice, respectiv OG nr. 22/2008; aplicarea Planului Național de Acțiune pentru Eficiența Energetică, din care: programul de îmbunătățire a managementului energetic în industrie, promovarea dezvoltării companiilor de servicii energetice - ESCO, promovarea utilizării aparatelor electrocasnice și a lămpilor eficiente energetic în sectorul public, măsuri specifice pentru achizițiile publice, aplicarea Planului Național de Reformă (Programul de Comunicare - anexa 9); activități pregătitoare pentru noua directivă de eficiență energetică adoptată de Parlamentul European la 25 octombrie 2012 cu termen de transpunere 5 iunie 2014; activități în cadrul proiectelor finanțate din Programul Energy Intelligent Europe; activități de participare la grupuri de lucru interne și internaționale.

Cu privire la buget și surse de finanțare în conformitate cu prevederile art.4 din *Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional*, au fost supuse reorganizării mai multe autorități și instituții publice și a fost schimbat și regimul de finanțare. Astfel ANRE s-a transformat din instituție finanțată integral din fonduri proprii „în instituție finanțată integral de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului”.

Potrivit *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 2/2010 privind unele măsuri pentru organizarea și funcționarea aparatului de lucru al Guvernului și pentru modificarea unor acte normative*, a fost redefinit statutul ANRE ca fiind „**instituție publică** autonomă de interes național, cu personalitate juridică, în subordinea primului-ministru.... și **finanțată integral de la bugetul de stat**, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.”

Începând cu data intrării în vigoare a Legii nr.160/2012, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei este definită ca „autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, sub control parlamentar, **finanțată integral din venituri proprii**”.

Având în vedere actele normative invocate prin care a fost modificat sistemul de finanțare, în anul 2012 distingem două perioade în activitatea ANRE, perioadă cu finanțare de la buget cuprinsă între 1 ianuarie și 11 octombrie 2012 și perioada cu finanțare proprie cuprinsă între această dată și finalul anului 2012.

În perioada cu finanțare bugetară, ANRE a avut aprobate credite bugetare în sumă totală de 16.688 mii lei lei, iar credite deschise în sumă de 12.030 mii lei, sumă care a fost utilizată integral, rezultând un grad de utilizare a creditelor bugetare de 72% față de nivelul aprobat în buget.

În perioada cu finanțare din venituri proprii, în bugetul ANRE au fost prevăzute venituri în suma de 9.932 mii lei și cheltuieli în sumă de 7.805 mii lei. Veniturile realizate sunt peste nivelul prevăzut în buget și însumează 28.718 mii lei, iar plățile efectuate în această perioadă sunt mai mici decât nivelul prevăzut în buget și însumează 4.116 mii lei.

Comisia pentru industrie și servicii a Camerei Deputaților, Comisia economică, industriei și servicii a Senatului, Comisia pentru buget, finanțe și bănci a Camerei Deputaților și Comisia pentru buget, finanțe activitate bancară și piață de capital a Senatului propun Plenului Parlamentului dezbateră Raportului anual privind activitatea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei pe anul 2012.

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, adoptată cu modificări și completări prin *Legea nr.160/2012*, „în numele ANRE, președintele acesteia prezintă Parlamentului raportul anual de activitate pentru anul anterior, până la data de 30 aprilie, care va fi dezbătut, fără a fi supus votului, în ședința comună a celor două Camere ale Parlamentului”.

Președinte,
Senator Lucian ALIESCU

Președinte,
Senator Cosmin NICULA

Președinte,
Deputat Iulian IANCU

Președinte,
Deputat Gheorghe DRAGOMIR

Consilieri parlamentari,
Doina Bădica
Georgeta Pâslaru

Consilieri parlamentari,
Silvia Vlăsceanu
Alexandru Onete

